

Pla territorial parcial del Penedès

Valoració de les aportacions realitzades durant la segona sessió deliberativa, dedicada als assentaments residencials, del procés participatiu del Pla Territorial Parcial del Penedès.

S'han agrupat les aportacions plantejades a la sessió en els següents blocs .

1. El model territorial dels assentaments

2. Els model urbà dels assentaments

3. La infraestructura verda i l'espai periurbà

L'objectiu d'aquest document és valorar i donar resposta a les aportacions plantejades durant la segona sessió deliberativa, dedicada als assentaments residencials, del procés participatiu del document d'Avanç de propostes del Pla territorial parcial del Penedès, la sessió es va realitzar, de manera virtual, el dia 29 d'octubre de 2020.

El document vol sintetitzar allò que els representants del territori van proposar durant la sessió, a fi d'estudiar la seva incorporació en el document d'Avantprojecte del Pla. S'han recollit a prop de 50 aportacions, per la qual cosa, volem agrair als participants la seva contribució a la millora del Pla.

Dades de la Sessió:

Dia: 29 d'octubre de 2020
de 18 a 20:30 h.

Lloc: Trobada virtual per Zoom

La sessió de treball sobre “assentaments residencials” va tenir lloc el dia 29 d'octubre de 2020, de 18 a 20:30 hores, a través de videoconferència. Durant la sessió es van tractar tres temàtiques:

- Els nuclis vertebradors del territori i com potenciar la seva capacitat de dotar de serveis a la Vegueria, per tal d'oferir una alternativa a la centralitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- El tractament i estratègies més adients respecte als teixits urbans per a garantir la sostenibilitat, l'equitat, la cohesió i la millora de la salut.
- La importància de les infraestructures verdes i els espais verds periurbans per donar resposta al canvi climàtic, i millorar la salut i la qualitat de vida de les persones.

AU-MT El model territorial dels assentaments

Preguntes plantejades pel debat

AU-MT.1 Quin ha de ser el paper dels nuclis urbans principals del Penedès en relació a la resta de pobles i urbanitzacions? I en relació a les àrees metropolitanes de Barcelona i Tarragona? Per exemple, a on s'haurien d'ubicar els nous habitatges, només a les ciutats o també als nuclis més petits o a les urbanitzacions?

AU-MT.2 Quines mesures poden ajudar a millorar l'articulació del territori des d'una visió supramunicipal? Quina seria la ubicació més adequada dels equipaments supramunicipals per tal de millorar l'eficiència territorial?

AU-MT.3 Altres qüestions que considereu rellevants en relació al model territorial dels assentaments i que podria incorporar el PTPP?

AU-MT.4 Aportacions complementàries fetes durant el plenari.

AU-MT.1 Paper dels nuclis urbans principals del Penedès

Aportacions

AU-MT-1.1. Canvi de model per a contribuir a contenir el creixement urbanístic i el consum de sòl

Se li demana, al PTPP que faci una reflexió en termes de canvi de paradigma i participi, d'una manera més explícita, del que s'anomena model de decreixement. Es posa com exemple l'habitatge. El diagnòstic constata que a la vegueria hi ha molts habitatges desocupats tant en nuclis grans com en petits i manquen llocs de treball (moltes persones surten a treballar fora). Partint d'aquest escenari i de les dades aportades pel document sobre la disponibilitat de sòl classificat per acollir les necessitats de nous habitatges dels propers 20 anys no tindria sentit pensar en seguir construint i creixent com abans. En tot cas si s'han de construir nous habitatges ha de ser a demanda sobre les necessitats reals de cada municipi. En conjunt, a nivell de la vegueria no farien falta més habitatges, perquè n'hi ha milers de buits. També és veritat que l'estructura central, la litoral o la zona de l'Anoia són realitats prou diferenciades.

Es demana que el PTPP contribueixi a contenir el creixement urbanístic i defugui d'impulsar grans operacions d'habitatge que desvirtuin l'estructura de la plana penedesenca i els seus valors paisat-

gístics, culturals i econòmics. Coincideix a més que amb el tema del COVID estem recuperant els valors de l'entorn, de l'espai que ens envolta i del conjunt hàbitat-natura.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Contenir el consum de sòl - Grans projectes

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja entén el sòl com un recurs finit i per tant un dels objectius principals del pla és la reducció del consum de sòl per a nous creixements urbans.

El Pla vol superar el model de les darreres dècades i prioritzar la intervenció sobre la ciutat construïda posant èmfasi en el reciclatge urbà, en la infraestructura verda i en la relació dels assentaments amb el seu entorn natural, així com potenciar les polaritats urbanes principals que vertebraven el territori, aprofitant els sòls ja classificats per localitzar i equilibrar les necessitats futures de nous habitatges, serveis i equipaments territorials i locals. Es constata que alguns creixements projectats en els darrers anys per a alguns nuclis són excessius i no responen a un desenvolupament urbanístic sostenible i el Pla proposa reduir l'ocupació del sòl en àrees poc o gens consolidades, amb valor i/o deslligades dels nuclis.

A diferència dels plans territorials anteriors, el Pla territorial parcial del Penedès no defineix estratègies de creixement per a cada nucli sinó que ha analitzat tots els sectors classificats pel planejament urbanístic vigent i s'han caracteritzat en funció de la seva localització respecte als nuclis principals i les estacions de ferrocarril, el seu grau d'ocupació i la seva densitat, per a determinar estratègies específiques per a cada cas. El Pla ha constatat que el planejament vigent al Penedès té capacitat per acollir les necessitats d'habitatge detectades per les projeccions mes enllà dels escenaris del 2038.

Per a més informació podeu consultar les dades sobre la relació entre les necessitats d'habitatge i la capacitat d'acollida del planejament vigent al [Capítol 3.5 de l'Avanç del Pla \(pàgina 61\)](#), així com la cartografia d'anàlisi de la capacitat d'acollida dels sectors residencials ja classificats, tant els situats en [nuclis urbans](#) com els [sectors residencials dispersos i de baixa densitat](#).

AU-MT-1.2. Considerar el problema i impacte que suposen les urbanitzacions per al territori

També es vol fer constar que a la vegueria, a part de la plana penedesenca hi ha també una estructura urbana existent que ha s'ha implantat al llarg del segle passat: l'ocupació de tota la Costa Daurada i de la seva serralada (zona del Vendrell i també de Masquefa) que està ocupada per una sèrie d'urbanitzacions que configuren una altra situació urbana nova i impactant i que està alterant l'estructura urbana preexistent més agrícola més integrada en el territori.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Urbanitzacions

Les urbanitzacions de baixa densitat, disperses pel territori, són un dels grans reptes que té la vegueria. Les 206 urbanitzacions de l'àmbit del Penedès suposen una transformació del sol de 7.9021ha amb teixits de baixa densitat, cosa que suposa un 19% d'ocupació de les urbanitzacions en relació a Catalunya (veure [capítol 3.4, pàgina 52](#)).

Aquests teixits urbans de baixa densitat tenen característiques, localitzacions i problemàtiques força diverses i requereixen diverses estratègies a varies escales i àmbits. Estem elaborant uns estudis sobre urbanitzacions conjuntament amb les Diputacions de Barcelona i Tarragona per conèixer més dades: el grau de consolidació, els dèficits urbanístics, els serveis i els equipaments, característiques socials etc. que ens permetran definir les estratègies més adients.

AU-MT-1.3. Ubicar els nous creixements residencials on sigui més fàcil donar serveis

A nivell dels municipis és millor desenvolupar els nous habitatges i les zones residencials on ja hi ha xarxes fetes i els serveis donats que no pas desenvolupar-ho nuclis més aïllats sense els serveis adequats.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Polaritats

L'estratègia prevista de **nova centralitat** prioritza la concentració de nous habitatges i equipaments en aquells nuclis principals amb sectors residencials ja classificats amb una reserva elevada de nous habitatges, continuïtat amb els nuclis existents i una bona accessibilitat a les estacions de ferrocarrils existents o proposades per a plantejar noves tipologies, nous serveis i equipaments d'abast supramunicipal. Les estratègies proposades pels assentaments urbans poden consultar-se al [capítol 5 de l'Avanç de propostes del PTP](#).

AU-MT-1.4. Els nuclis principals haurien de seguir essent motor dels petits nuclis, especialment en la provisió de determinats serveis.

Els nuclis principals haurien de continuar oferint els serveis que no tenen els nuclis petits i actuar d'eixos vertebradors per evitar justament que es perdin els nuclis petits. És molt important crear un xarxa de relació entre el municipis grans i els petits. Això no vol dir que els municipis petits no puguin oferir res. S'ha de trobar la manera de treballar conjuntament. Ara cada municipi va pel seu compte.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Polaritats - Supramunicipalitat

L'objectiu del Pla és fomentar el planejament i gestió supramunicipal sobre aquells àmbits d'interès estratègic que abastin sistemes urbans complexos. L'estratègia proposada de **morfologies urbanes** permet vertebrar diferents tipus de teixits (urbanitzacions, petits nuclis, polígons d'activitat econòmica, espais oberts) recolzats en un mateix nucli de referència. Es proposa millorar l'eficiència territorial a través de la superació dels límits administratius municipals, mitjançant la identificació dels àmbits on es puguin establir mecanismes de coordinació supramunicipals per a establir les mesures més adients per a millorar la qualitat de vida de les persones que viuen i treballen als nuclis urbans.

El Pla aposta per una autosuficiència energètica, alimentària i d'abatiment d'aigua, per la qual cosa estem treballant en el càlcul de necessitats i de disponibilitat tant en lo referent a energies renovables com a aliment i aigua.

AU-MT-1.5. Estratègies per evitar el despoblament dels nuclis petits i masies amb un paper important per potenciar la regió agroalimentària.

Es tractaria de potenciar la idea de regió agroalimentària per potenciar els productes de proximitat (horta, fruita, cereal, vinya, peix) i qualitat, a ser possible de producció ecològica. Per aconseguir-lo, aquests nuclis petits i masies proveïdores han de poder seguir creixent i no entrar en processos de despoblament que els aboquin a la desaparició. Per tant s'ha de garantir l'habitatge en nuclis consolidats encara que siguin petits per evitar que la gent marxi. No estem parlant de fer urbanitzacions.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Petits nuclis – Regió agroalimentària

L'avanç del PTP identifica 180 petits nuclis i els classifica en tres grups (carrers de cases, nuclis rurals agrupats i nuclis rurals disseminats). El Pla aposta clarament pel manteniment del caràcter rural d'aquests elements, prioritza la rehabilitació de l'habitatge existent i l'ocupació de l'habitatge buit, i no prohibeix l'edificació de nous habitatges als municipis petits, sempre i quan es tracti de petits desenvolupaments que permetin completar i millorar els teixits. [Veure capítol 3.4 pàgina 53](#). S'estudiarà quina és la millor estratègia per a evitar el despoblament dels petits nuclis tot enfortint

el seu paper en la Regió agroalimentària, al considerar que aquests teixits configuren una part destacada del caràcter del paisatge agrícola de la Vegueria.

AU-MT-1.6. Moratòria en l'aprovació de nou planejament

Ara i en els propers mesos fins a l'aprovació del PTPP, s'estan portant a terme nombroses actuacions sense que tinguem la garantia que es fan d'acord amb els objectius i estratègies que acabaran formant part del PTPP; ni tan sols que els nivells de qualitat i sostenibilitat de noves edificacions i ordenacions d'espais urbanitzables siguin els que el PTPP marcarà com a mínims.

Cal una normativa transitòria o una moratòria de nous projectes perquè no ens trobem que quan el PTPP sigui aprovat tinguem actuacions recentment finalitzades o en curs que s'allunyen o estan en contradicció amb el que marqui el nou pla.

Valoració: No és competència del PTPP

Tema: Moratòria planejament urbanístic

En relació a l'aplicació d'una moratòria urbanística sobre l'aprovació de plans per part de la Comissió Territorial d'Urbanisme del Penedès, cal tenir present que el Pla territorial parcial del Penedès no és un pla urbanístic. Es tracta d'un pla que abasta 72 municipis i no pot aturar el planejament de tots els municipis durant la seva redacció.

En el cas d'una teòrica moratòria d'aprovació de plans dins l'àmbit territorial del Penedès caldria primer definir quins plans (directors, municipals, derivats parcials o especials, etc.) quedarien afectats. A més a més, cal remarcar que l'àmbit territorial del Penedès ja està regulat per una planificació territorial i un planejament urbanístic vigents i que és la CTU del Penedès l'òrgan consultiu superior en aquestes matèries. Així les coses, les propostes de l'Avanç del Pla responen al moment actual i són consensuades per la CTU del Penedès. Els tècnics de la Comissió Territorial d'Urbanisme del Penedès són coneixedors de les propostes i estratègies que planteja el document d'avanç de propostes del Pla territorial parcial del Penedès, de manera que la CTUP les pugui tenir en consideració en les seves decisions.

AU-MT-1.7. Encaix entre els plans i normativa actual i el PTP del Penedès

Cal clarificar quina es la normativa actualment vigent que vindrà a substituir el PTPP i, especialment, com afectarà els Plans Municipals (POUM).

Aquesta preocupació per l'encaix de la normativa urbanística i sectorial actual i el PTPP, que no coincideixen forçosament en el seu abast territorial, ja va sortir en la primera sessió deliberativa.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Normativa

En relació al planejament en tramitació, el planejament territorial estableix en les disposicions transitòries primera i segona els següents mecanismes de control:

1. Els municipis que estiguin tramitant un POUM o les revisions d'un POUM, i que no tinguin l'Aprovació Provisional acordada abans de l'edicte d'informació pública de l'avantprojecte del Pla Territorial hauran de donar compliment a les determinacions que s'imposin pel que fa a les estratègies d'assentaments contingudes en el Pla. Cal dir al respecte que actualment estem en la fase 1 de l'Avanç de propostes del Pla Territorial del Penedès, l'edicte d'informació pública de l'avantprojecte es correspon a la fase 2.

2. Pel que fa als espais oberts, es respecten els plans especials urbanístics i els projectes d'actuacions específiques per a la implantació de determinats usos en SNU aprovats definitivament amb anterioritat a la vigència del Pla. En relació als PE previstos pels POUMs de menys de 15 anys d'antiguitat, si són d'interès públic es podrien desenvolupar, tot i que en la seva ordenació caldria tenir en compte les determinacions del Pla.

AU-MT-1.8. Planificar la ubicació dels nous creixements en funció dels serveis i recursos d'aigua i energia

La ubicació de nous assentaments urbans o el creixement dels actuals, ha de tenir en compte les necessitats d'energia i l'assoliment dels objectius mediambientals. Una part d'aquestes energies han de ser renovables. També cal tenir en compte les previsions de canvis en la pluviometria i la disponibilitat futura d'aigua a les zones on es fomenti l'augment de població i normativitzar les mesures obligatòries que han d'incloure les actuacions per a garantir el millor aprofitament de l'aigua.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Aigua – Energies renovables

L'estratègia prevista de **nova centralitat** prioritza la concentració de nous habitatges i equipaments en aquells nuclis principals amb sectors residencials ja classificats amb una reserva elevada de nous habitatges, continuïtat amb els nuclis existents i una bona accessibilitat a les estacions de ferrocarrils existents o proposades per a plantejar noves tipologies, nous serveis i equipaments d'abast supramunicipal. Les estratègies proposades pels assentaments urbans poden consultar-se al [capítol 5 de l'Avanç de propostes del PTPP](#).

AU-MT-1.9. Corregir les previsions de creixement del passat

Cal analitzar la situació dels espais que en el passat es van classificar com a urbanitzables i fer propostes de desclassificació, si s'escau cap a espais oberts, quan es valori que no s'han desenvolupat prou i no ho faran en el futur immediat.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Contenir el consum de sòl

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja entén el sòl com un recurs finit i per tant un dels objectius principals del pla és la reducció del consum de sòl per a nous creixements urbans. Veure AU-MT.1.1

AU-MT-2 Mesures per millorar l'articulació del territori des d'una visió supra-municipal

Aportacions

AU-MT-2.1. Millorar les comunicacions entre els municipis i trobar alternatives al transport públic adaptades a les diverses necessitats de desplaçament.

Cal avançar en la millora de les comunicacions entre els municipis de la vegueria, tant viària com ferroviària i les vies verdes per a la mobilitat a peu i en bicicleta.

A partir de l'exemple del transport públic, es planteja la necessitat de reinventar la mobilitat, fer més ecològic el transport públic existent i incorporar alternatives de serveis de desplaçament a demanda de l'usuari.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Transport públic

Una de les estratègies del Pla és promoure una mobilitat de proximitat i sostenible que superi la falta de connectivitat actual entre els diferents nuclis urbans. La proposta planteja vertebrar els diferents

nuclis i millorar la xarxa de camins i carreteres que connecta els diferents teixits urbans (urbanitzacions, polígons d'activitat econòmica, petits nuclis etc.) amb els seus nuclis de referència i dissenyar una xarxa que faciliti la mobilitat a peu i en bicicleta.

AU-MT-2.2. Potenciar les sinèrgies entre municipis per facilitar la dotació de serveis i equipaments.

Es proposen d'eixos de convivència, on s'ubicarien les "bosses d'equipaments" supramunicipals que proveirien aquests serveis. Si pretenem que tots els nuclis siguin autònoms, s'estan generant sinèrgies negatives al veïnatge.

Per potenciar aquestes sinèrgies, s'haurien de buscar quins són els eixos vertebradors d'aquests serveis cap a la resta de nuclis, per evitar la creació del mateix servei infrautilitzat a cada un dels nuclis. El que s'hauria de treballar és en afavorir les connexions entre municipis per proveir-se conjuntament de serveis i equipaments accessibles a una distància raonable o a no més de quinze minuts. Una mica en la línia de la xarxa verda de comunicació entre nuclis veïns (xarxa de camins arreglats, transitables per exemple en bicicleta que interconnecten els nuclis.)

Ampliant aquest concepte de sinèrgia i necessitat de col·laboració entre municipis veïns es comenta que la visió supramunicipal vindria donada per la contenció precisament de les grans operacions. Un municipi no pot fer el què vulgui ja que afecta als municipis adjacents al conjunt de la Vegueria: en aquest sentit s'esmenten com exemples Cal Vies, de la Plana del Castell o l'autòdrom de Ribes.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Supramunicipalitat – Mobilitat de proximitat – Serveis i equipaments

L'objectiu del Pla és fomentar el planejament i gestió plurimunicipal sobre aquells àmbits d'interès estratègic que abastin sistemes urbans complexos. La dispersió dels assentaments en les darreres dècades ha generat un alt consum de sòl i una manca d'estructura urbana adequada que pateixen alguns d'aquests creixements residencials aïllats, per la falta de serveis, d'equipaments de proximitat o de transport públic.

L'estratègia proposada de morfologies urbanes permet vertebrar diferents tipus de teixits (urbanitzacions, petits nuclis, polígons d'activitat econòmica, espais oberts) recolzats en un mateix nucli de referència. Es proposa millorar l'eficiència territorial a través de la superació dels límits administratius municipals, mitjançant la identificació dels àmbits on es puguin establir mecanismes de coordinació plurimunicipals per a establir les mesures més adients per a millorar la qualitat de vida de les persones que viuen i treballen als nuclis urbans.

El Pla també proposa potenciar la mobilitat tova en els àmbits propers als assentaments urbans amb la recuperació de la xarxa dels camins periurbans. La proposta planteja vertebrar els diferents nuclis i millorar la xarxa de camins i carreteres que connecta els diferents teixits urbans (urbanitzacions, polígons d'activitat econòmica, petits nuclis etc.) amb els seus nuclis de referència i dissenyar una xarxa que faciliti la mobilitat a peu i en bicicleta. Les estratègies proposades pels assentaments urbans poden consultar-se al [capítol 5 de l'Avanç de propostes del PTPP](#).

S'estudiarà la possibilitat de definir uns eixos de convivència que permetin vertebrar els diferents teixits i localitzar de la manera més eficient i equitativa els serveis i equipaments des d'una mirada supramunicipal.

AU-MT-2.3. Redefinir el rol del front marítim de la Vegueria, orientat actualment a ser ciutat dormitori de la metròpoli.

La part de la Vegueria que pertany a la costa daurada té un problema diferent a la resta. És com si la Vegueria tingués un braç que treballa a la metròpoli. Està tot configurat de carrers i cases i en canvi no hi ha espais comuns (places, equipaments) que donarien singularitat al continu urbà.

La costa daurada, agafant Vilanova, està composta de dos elements. La urbanització continua

i quadriculada amb blocs de pisos davant de mar i el que són les urbanitzacions de la serralada litoral. Pràcticament s'ha convertit en ciutat dormitori on no es produeix res i on molta gent agafa el tren per anar a treballar a Barcelona. En aquest cas es proposa per exemple qualificar el sòl perquè enlloc de que la gent vagi a treballar a Barcelona, Barcelona porti la feina al territori.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Supramunicipalitat – Mobilitat de proximitat – Serveis i equipaments

Un dels reptes del Pla és disminuir la mobilitat laboral fora de l'àmbit, donat que hi ha una descompensació entre població ocupada resident a l'àmbit i llocs de treball.

S'estudiarà la proposta de redefinir el paper del front marítim atenent a les seves particularitats històriques, morfològiques i funcionals. El Pla aposta per potenciar la infraestructura verda i els espais públics com a una mesura de potenciar la identitat local.

AU-MT-2.4. Aposta clara pel concepte de regió agroalimentària i les sinèrgies entre els diferents sectors.

L'aposta per la regió agroalimentària es considera que ajudaria a reestructurar tot el teixit del Penedès. Des de la producció agrària dels raïms o la pesca de Vilanova, la transformació d'aquests productes i la seva comercialització és una cadena que ja estructura el territori, juntament amb el teixit industrial de l'Anoia. Sols cal enfortir-lo.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Regió agroalimentària

El Pla aposta per protegir el sòl agrícola i planteja un àmbit de potenciació agrícola que ajudi a garantir la continuïtat de l'activitat agrària. Respecte els plans precedents, aquest Pla augmenta en un 20% l'extensió del sòl agrícola de més protecció, perquè el caràcter agrícola del Penedès constitueix una oportunitat de futur. Entendre la importància de l'agricultura al Penedès també vol dir reconèixer el seu paper no només productiu, sinó també estratègic, paisatgístic, ecològic, ambiental, cultural, social, així com a dinamitzadora altres sectors econòmics.

S'estudiarà la creació de sinèrgies entre els diferents sectors econòmics de la Vegueria com la pesca, la indústria o l'activitat agroalimentària aprofitant l'oportunitat que suposa l'aposta per la Regió Agroalimentària del Penedès.

AU-MT-2.5. Coordinació supramunicipal en la planificació dels serveis i creixements.

Es valora que els municipis amb menys de 1000 habitants tenen dificultats per a garantir a nivell local l'atenció d'algunes necessitats bàsiques com l'atenció sanitària primària, l'educació secundària o el transport de viatgers. Cal establir algunes coordinacions intermunicipals 'obligatòries', tant en la planificació i gestió d'aquests serveis com en la ubicació d'espais urbanitzables, siguin nuclis urbans d'habitatges o polígons d'activitat industrial i econòmica.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Supramunicipalitat

L'objectiu del Pla és fomentar el planejament i gestió plurimunicipal sobre aquells àmbits d'interès estratègic que abastin sistemes urbans complexos.

AU-MT-2.6. Establir un procediment de governança propera a la ciutadania, però amb control d'òrgans superiors.

Clarificar les competències de cada ens local de manera que les decisions es puguin prendre des de l'estament més proper al territori on es portaran a terme. Però on també quedi clar quines actuacions han de tenir l'aprovació de nivells territorials superiors segons el seu impacte i les necessitats de coordinació i continuïtat en el territori.

Valoració: Condicionat per la planificació sectorial

Tema: Governança

La proposta està fora de l'abast del Pla i no es pot incorporar com una aportació per no tenir capacitat per a definir les competències de cada ens.

AU-MT.3 Altres qüestions

AU-MT-3.1. Evitar que la centralitat imposi dominància.

Es fa una darrera aportació per dir que la existència de la centralitat dels nuclis principals és una evidència i lògicament s'ha de valorar. És clar que no hi pot haver una estació de tren a cada nucli i això genera jerarquia. El què cal és evitar que allà on pari el tren es converteixi forçosament en un centre dominant.

Valoració: Contrari al model del Pla

Tema: Polaritats

La localització i accessibilitat de cada nucli, així com la distribució dels equipaments al Penedès ha consolidat una estructura nodal i jeràrquica de nuclis principals que concentren la majoria de serveis i població i uns nuclis més petits amb accés als serveis bàsics. El Pla aposta per aprofitar la oportunitat que suposa l'existència d'espais propers a les infraestructures de comunicació per a convertir-los en nodes urbans de referència per a la resta de teixits i nuclis.

La filosofia del pla es dotar de serveis i equipaments a tota la població, però per a assolir aquest objectiu cal analitzar el paper que ha de tenir cada nucli i teixit urbà per a garantir un funcionament eficient en la provisió dels serveis que potenciï la vocació de cada teixit i l'equilibri del recursos al territori.

AU-MT.4 Aportacions complementàries fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat. Algunes podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les plantejades pels grups:

AU-MT-4.1. Contenció del consum de sòl

En relació a la contenció del consum de sòl, es reforça la idea de que el que **no podem fer en aquest territori és generar nous grans impactes** que puguin alterar el que es considera una "constel·lació" en harmonia i equilibri.

També es manifesta que **no es volen creixements exagerats**. No s'entén que es parli de barris d'habitatges quan hi ha uns percentatges de llocs de treball molt baixos (0,7% d'ocupació).

Es constata que als POUMS es feien previsions demogràfiques a les que no s'hi ha arribat i que s'haurien d'ajustar aquestes dades a la realitat, disminuir-les. Això ens portaria a que hem de ser prou valents per **desclassificar sol urbanitzable, per encarar aquesta emergència climàtica**

que tenim i ajustar-nos a la realitat demogràfica.

Es comparteix la idea de que **no hi ha necessitat de classificar nou sòl destinat a l'ús d'habitatge**.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Contenir el consum de sòl

Un dels objectius principals del pla és la reducció del consum de sòl per a nous creixements urbans. Es constata que alguns creixements projectats en els darrers anys per a alguns nuclis són excessius i no responen a un desenvolupament urbanístic sostenible i el Pla proposa reduir l'ocupació del sòl en àrees poc o gens consolidades, amb valor i/o deslligades dels nuclis. Veure resposta AU-MT-1.1

S'han definit diversos àmbits a desenvolupar amb instruments de gestió supramunicipals per donar resposta als reptes plantejats, com potenciar les polaritats urbanes que vertebrin el territori, aprofitant els sòls ja classificats o vertebrar les urbanitzacions i la resta de teixits urbans amb els nuclis de referència i el seu espai obert.

Pel que fa a l'activitat econòmica, el Pla ha analitzat tots els sectors d'activitat econòmica classificats pel planejament urbanístic vigent. La ubicació d'aquests sòls té un alt grau de dispersió en el territori i està integrat en general per polígons de petita dimensió, a excepció dels situats l'entorn dels principals nodes urbans. El Pla planteja potenciar la implantació de noves activitats als àmbits amb una millor accessibilitat, dimensió i continuïtat d'aquels àmbits amb els nodes urbans principals per a garantir la seva competitivitat. S'estudiaran els mecanismes supramunicipals necessaris per a una redistribució de les càrregues i beneficis entre els diferents municipis i no incrementar la dispersió dels sòls d'activitat econòmica en el territori.

AU-MT-4.2. Mantenir la infraestructura verda i les grans àrees agrícoles periurbanes

Es planteja que s'hauria d'intentar mantenir l'estructura verda del territori, tant la lligada al sistema econòmic de la vitivinicultura, com la resta del verd (boscos) i hídric. Un dels grans valors d'aquest territori és la vitivinicultura, ja que és un sistema econòmic complet, que "ho té tot" (al territori tenim des de la matèria primera fins a la venda de les ampolles de cava). Per tant, és un model a mantenir, tant el sistema econòmic (ja que és un sistema que funciona bé econòmicament) com tot el que ho envolta (el verd, els elements que conformen el paisatge...). Es fa referència a que fa temps que existeixen les grans àrees agrícoles periurbanes que hi ha a l'entorn de grans metròpolis europees. Es tracta de reivindicar aquest model que ja existeix.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espai periurbà

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja identifica 20 morfologies urbanes on caldria preservar el sòl agrícola i natural de noves extensions urbanes i de la implantació d'activitats impròpies dels espais oberts.

Així mateix, el pla estableix una categorització del sistema d'espais oberts amb diferents graus de protecció (espais de protecció especial i espais de protecció territorial), i diverses subcategories, respectivament.

AU-MT-4.3. Calen àmbits de planejament entremitjos entre l'escala municipal i la Vegueria

Es planteja que s'haurien de **desenvolupar altres àmbits de planificació, més intermitjos** (entre supramunicipals i la Vegueria). Estem acostumats a planificar a nivell municipal i hem de donar un salt i anar més enllà del municipi, ja que el POUM d'un municipi no s'entén sense els del costat, tant per qüestions d'habitatge com de llocs de treball.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Supramunicipalitat

Unitats com la vegueria són àmbits molt grans i admeten una escala de proposta territorial, no obstant, en molts casos es necessiten àmbits més reduïts per tal de detallar els usos, per tant, cal

subdividir aquets límits administratius en un conjunt més o menys gran i divers d'unitats més petites. En aquest sentit el Pla incorpora diferents categories i subcategories als espais oberts, així mateix, proposa àmbits d'abast supramunicipal com són les morfologies urbanes, els sistemes urbans, les Àrees funcionals principals d'activitat econòmica etc.

AU-MT-4.4. Compatibilitat entre la Regió agroalimentària i l'activitat econòmica

Tot i que és un tema sobre el que s'obrirà el debat a la propera sessió deliberativa, s'alerta sobre el fet que es consideri la industrialització com un sector antagònic al Penedès. Si es volen llocs de treball, **s'hauria de contemplar aquest sector industrial i que pogués ser compatible amb l'activitat agrària**. Això sí, tot sostenible i mesurable, però compatible.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Regió agroalimentària

El Pla considera el Penedès com a una Regió agroalimentària, entén que alguns sectors econòmics són complementaris de l'agricultura, com l'agroalimentari o el turisme. A més, des del Pla, també es vol facilitar la implantació d'altres empreses productives que generin llocs de treball en un territori que n'és deficitari en relació a la població ocupada que hi resideix, tot orientant quina seria la seva ubicació més adient i sense perjudicar l'activitat agrària ni generant forts impactes al territori.

AU-MT-4.5. Declarar BCIL tots els elements de pedra seca

En relació al manteniment del patrimoni edificat, es proposa que el PTP plantegi que tots els Ajuntaments declarin BCIL tots els elements i construccions patrimonials fetes amb pedra seca.

Valoració: Condicionat per la planificació sectorial

Tema: Pedra seca

El PTP del Penedès considera que el paisatge de l'agricultura de secà amb tots els elements associats (murs i cabanes de pedra seca, barraques, pous, mines d'aigua o safareigs entre molts d'altres) és un tret que caracteritza l'àmbit. El valor paisatgístic estètic, històric i identitari d'aquests elements de pedra seca suma a favor de considerar l'agricultura com a recurs econòmic a nivell agropecuari, agroalimentari i turístic a l'àmbit.

AU-MT-22. Transparència del procés participatiu

Per últim, s'ha fet també una aportació més genèrica sobre el procés de participació del PTP. En concret, es comenta que en aquest debat sembla haver-hi força unanimitat sobre aspectes molt importants i decisius pel territori. Malgrat això, hi ha una certa **por que algunes mirades** (més vinculades amb el món de la construcció i la promoció urbanística) **no presents avui a la sala, pressionin per impulsar altres propostes en paral·lel a aquests debats** en una direcció completament diferent.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Procés participatiu

El procés participatiu del Pla territorial parcial del Penedès s'ha desenvolupat mitjançant tres formats, les sessions amb experts, les sessions deliberatives i el Portal participa Gencat. Ha estat un procés obert a tota la ciutadania i entitats, s'ha convocat a participar mitjançant invitació via correu electrònic a més de 800 actors, es va publicar una nota de premsa per anunciar l'inici del procés i cada una de les sessions s'ha publicitat a través de les xarxes socials i la web del Departament de Territori i Sostenibilitat. Així mateix s'ha demanat als ajuntaments i entitats del territori ajuda per informar a través de les seves xarxes.

Preguntes plantejades pel debat

AU-MU.1 Quines mesures cal establir per a promoure un model urbà més dens, cohesionat i sostenible?

AU-MU.2 Quines són les problemàtiques actuals de les urbanitzacions? Com es poden integrar les urbanitzacions al territori? Quines necessitats específiques tenen?

AU-MU.3 Altres aspectes a considerar

AU-MU.4 Aportacions complementàries fetes durant el plenari.

AU-MU.1 Mesures per promoure un model urbà més dens, cohesionat i sostenible

Aportacions

AU-MU-1.1. S'ha d'incentivar la rehabilitació i la sostenibilitat.

Les rehabilitacions poden potenciar els espais que ara estan degradats i estimular que la gent hi vulgui viure. Es considera que s'ha de fomentar que la rehabilitació millori la sostenibilitat de les construccions, per exemple reduir la impermeabilització del sòl, millorar la auto-suficiència en quan a recursos d'aigua, electricitat, etc., buscant solucions flexibles i establint nous estàndards de construcció.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Rehabilitació

L'objectiu del Pla en relació al Model Urbà, és garantir un model urbà compacte que millori la qualitat de vida, prioritzar la utilització eficient de les àrees urbanes i moderar el consum de sòl, així com la renovació i la rehabilitació dels teixits urbans existents. En aquest sentit es plantegen tot un conjunt d'estratègies puntuals d'abast local (completar, reformar, reduir) amb la finalitat de resoldre qüestions específiques de cada teixit. S'estudiarà la millor estratègia per a fomentar la rehabilitació i sostenibilitat de les construccions.

AU-MU-1.2. Millorar la connectivitat i relació entre els nuclis i les urbanitzacions

Sovint els veïns dels pobles viuen d'esquenes als veïns de les urbanitzacions. Cal fer un treball pedagògic i cultural per estrènyer relacions entre un i altres. A nivell estructural s'ha de fomentar una millor mobilitat interna dins dels municipis (també carrils bici, camins, ...). Seria recomanable mancomunar alguns serveis allà on sigui possible, i garantir la connectivitat a internet.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Urbanitzacions- Mobilitat de proximitat

Les urbanitzacions de baixa densitat, disperses pel territori, són un dels grans reptes que té la vegueria. Aquests teixits urbans de baixa densitat tenen característiques, localitzacions i problemàtiques força diverses i requereixen diverses estratègies a varies escales i àmbits. L'objectiu del Pla és promoure una mobilitat de proximitat i sostenible que vertebrí les actuals urbanitzacions com a barris dels nuclis de referència, millorant la seva connexió -camins i carreteres- i impulsant la mobilitat a peu i en bicicleta.

L'estratègia proposada de morfologies urbanes permet vertebrar diferents tipus de teixits (urbanitzacions, petits nuclis, polígons d'activitat econòmica, espais oberts) recolzats en un mateix nucli de referència. Es proposa consolidar i integrar els teixits de baixa densitat i les urbanitzacions des d'una visió supramunicipal amb la introducció de noves tipologies, equipaments, diversificació d'usos i una millora de la connectivitat, i una reducció de l'ocupació del sòl en àrees poc o gens consolidades.

AU-MU.2 Les urbanitzacions

AU-MU-2.1. S'han de fomentar noves oportunitats socials i laborals a les urbanitzacions

Els models de vida van canviant així com les persones que viuen a les urbanitzacions. S'han d'invertir esforços per tal que els joves puguin emancipar-se i les persones grans puguin cobrir les seves necessitats. És clau fomentar nous models de vida. Molts veïns també estan canviant la mirada i partir de l'experiència d'una "segona residència" es plantegen viure de forma permanent, lluny de les ciutats i més a prop de la natura.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Urbanitzacions

Les urbanitzacions de baixa densitat són un dels grans reptes que té la vegueria. Aquests teixits urbans de baixa densitat tenen característiques, localitzacions i problemàtiques força diverses i requereixen diverses estratègies a varies escales i àmbits. La major part de les urbanitzacions pateixen de manca d'estructura urbana, de serveis, d'equipaments de proximitat, d'espai públics o de transport públic. Per a establir les mesures més adients per a cada cas estem elaborant uns estudis sobre urbanitzacions, conjuntament amb les Diputacions de Barcelona i Tarragona, per a conèixer el seu grau de consolidació, els dèficits urbanístics, els serveis i els equipaments, les seves característiques socials, etc..

Les estratègies del Pla inclouen un conjunt d'estratègies supramunicipals, com les morfologies urbanes, i un conjunt d'estratègies puntuals d'abast local (completar, reformar, reduir) amb la finalitat de resoldre qüestions específiques. Es proposa consolidar i integrar els teixits de baixa densitat i les urbanitzacions es d'una visió supramunicipal amb la introducció de noves tipologies, equipaments, diversificació i intensitat d'usos i una millora de la connectivitat, i una reducció de l'ocupació del sòl en àrees poc o gens consolidades.

AU-MU-2.2. Estudiar i flexibilitzar els procediments i costos d'urbanització

Es considera que les normes urbanístiques actuals comporten uns costos molt alts. Processos com poden ser les reparcel·lacions, han generat molts dèficits econòmics que s'arrossegueuen fins avui. Cal reformar els procediments urbanístics actuals per tal de permetre un desenvolupament més racional, flexible, sostenible.

Es fa constar que moltes urbanitzacions tenen dèficits a causa dels processos de reparcel·lació i funcionalitat de les juntes de compensació. A més la llei d'urbanisme segueix el principi de la ciutat compacta, totalment obsolet avui dia, que comporta costos molt alts per tal de respectar les directrius que imposa.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Urbanitzacions- Costos urbanització

El Pla no té competències per reformar els procediments urbanístics, tot i que treballa de manera coordinada amb la Diputació de Barcelona, que fa uns anys que està treballant sobre un grup particular d'urbanitzacions categoritzades com a UDU's, Urbanitzacions amb Dèficits Urbanístics. Aquestes es van implantar majoritàriament al territori de manera "irregular" entre els anys 60 i 70 i continuen arrossegant molts dèficits encara a data d'avui. En aquests treballs també s'analitzen problemàtiques associades a la gestió i regularització de les urbanitzacions. Des de la Diputació de

Barcelona tenen un recurs específic pels ens locals per treballar plegats en matèria d'urbanitzacions. <https://www.diba.cat/hua/urbanisme3>

Així mateix, el Pla treballa en la línia proposada per l'Avantprojecte de la llei de Territori per tal de reduir els estàndards urbanístics i així facilitar la regularització de les urbanitzacions amb dèficits.

AU-MU-2.3. Reduir la petjada ambiental de les urbanitzacions

Les urbanitzacions s'han construït actualment seguint un model de vida aïllat: sense vida social al carrer, amb us del cotxe privat i fortament depenent de recursos externs. Aquest model de concentració urbanística és contradictori amb les necessitats de reduir la petjada ambiental. Necessitem urbanitzacions resilientes al canvi climàtic i a les crisi. Cal fomentant l' autosuficiència. Les solucions a plantejar serien diferents segons l'estructura actual de la urbanització. Segurament les algunes UDU es poden transformar més fàcilment que altres les urbanitzacions consolidades construïdes seguint el vell model.

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Urbanitzacions- Autosuficiència- Adaptació al canvi climàtic de les urbanitzacions

S'estudiarà la proposta de trobar la millor estratègia per a adaptar les urbanitzacions als reptes que planteja el canvi climàtic i la potenciació de l'autosuficiència.

AU-MU-2.4. S'han de crear noves centralitats i fomentar l'economia social

Avui els serveis es centren en àrees comercials, mentre que es podria fomentar el comerç més local, creant així també una eina per "fer comunitat" i fomentar l' economia social.

Valoració: No és competència del PTP

Tema: Urbanitzacions- economia social

El Pla no és l'eina adequada per definir el model d'empresa a fomentar.

AU-MU-2.5. S'ha de fer un diagnòstic molt més afinat sobre les urbanitzacions abans d'actuar

Potser cal una metodologia més complexa per planificar i intervenir a les urbanitzacions, tenint en compte la situació actual i les tendències futures (. ex.: xarxes d'Internet, teletreball, educació a distància, automòbils elèctrics / transport autònoms, millores en energia solar, tractament d'aigües residuals, sistemes de recollida i gestió, producció d'aliments locals i preocupacions post Covid, etc.)

Valoració: S'estudiarà com es pot incorporar en l'Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Urbanitzacions

Les urbanitzacions de baixa densitat son un dels grans reptes que té la vegueria. Aquests teixits urbans de baixa densitat tenen característiques, localitzacions i problemàtiques força diverses i requereixen diverses estratègies a varies escales i àmbits. Veure AU-MU.1.2

AU-MU.4 Aportacions complementàries fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat. Algunes podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les plantejades pels grups:

AU-MU-4.1. Tractament específic per a la franja costanera, per a que deixi de ser "ciutat dormitori" i generi activitat econòmica

A més de fer un tractament diferenciat de les urbanitzacions aïllades al mig de la muntanya, s'hauria de contemplar de forma diferencial la franja costanera, per a que deixi de ser "ciutat dormi-

tori” i generar activitat econòmica (p.ex. tecnològica) que permeti que la gent es quedi a viure. S’explica que al Penedès conviu l’estructura històrica (tota la estructura urbana agrícola i l’industrial del segle passat) amb la gran ocupació de la franja costanera i les urbanitzacions. Però a més de les urbanitzacions aïllades al mig de la muntanya tenim la franja costanera, amb un elevat impacte sobre l’estructura pròpia del Penedès. Cal intervenir sobre aquesta franja costanera mitjançant la requalificació i valorització.

Valoració: S’estudiarà com es pot incorporar en l’Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Front marítim

S’estudiarà la proposta d’establir un tractament específic per al front marítim, atenent a les seves particularitats històriques, morfològiques i funcionals.

AU-MU-4.2. Evitar la construcció de tipologies unifamiliars aïllades en els llocs més aptes per urbanitzar per afavorir la cohesió social

Es fa una reflexió sobre la importància del model urbà i la cohesió social. S’ha de **veure si el model existent cohesiona o no a la Societat** (ex. Vilanova i Vilafranca es considera que són nuclis cohesionats a nivell urbanístic i a nivell social, però les urbanitzacions no sempre afavoreixen aquesta cohesió). En relació amb això, es comenta que s’hauria d’evitar la construcció de tipologies unifamiliars aïllades en els llocs més aptes per urbanitzar.

Valoració: El document d’Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Tipologies habitatges

El fort creixement de sectors residencials en baixa densitat a partir dels anys seixanta ha comportat un important consum de sòl al Penedès. A partir de l’estudi de la capacitat d’acollida de nous habitatges del Pla, s’ha constatat que el planejament vigent al Penedès té capacitat per acollir les necessitats d’habitatge detectades per les projeccions mes enllà dels escenaris del 2038.

Per això, a diferència dels plans territorials anteriors el Pla territorial parcial del Penedès no defineix estratègies de creixement per a cada nucli, sinó que ha analitzat tots els sectors classificats pel planejament urbanístic vigent i s’han caracteritzat en funció de la seva localització respecte als nuclis principals i les estacions de ferrocarril, el seu grau d’ocupació i la seva densitat, per a determinar estratègies específiques per a cada cas.

El Pla vol superar el model de les darreres dècades i prioritzar la intervenció sobre la ciutat construïda posant èmfasi en el reciclatge urbà, en la infraestructura verda i en la relació dels assentaments amb el seu entorn natural. Per això aposta per uns creixements urbans amb continuïtat amb els nuclis, amb una densitat per sobre de 30 habitatges/ha, amb proximitat als serveis, equipaments i estacions, i amb misticitat d’usos.

En relació a les urbanitzacions el Pla inclou un conjunt d’estratègies supramunicipals, com les morfologies urbanes, i un conjunt d’estratègies puntuals d’abast local (completar, reformar, reduir) amb la finalitat de resoldre qüestions específiques.

AU-MU-4.3. Consolidar socialment les urbanitzacions

S’hauria de fer pedagogia sobre el factor cultural que impedeix consolidar socialment les urbanitzacions. En general, es viu d’esquenes a les urbanitzacions (poble vs urbanització) i no s’acaba d’entendre i ni d’integrar el concepte de viure dins o fora del poble.

Valoració: S’estudiarà com es pot incorporar en l’Avantprojecte del PTP Penedès

Tema: Urbanitzacions

Veure AU-MU-4.2

AU-IV La infraestructura verda i l'espai periurbà

Preguntes plantejades pel debat

AU-IV.1 Quins són els elements de la xarxa d'espais públics i els espais periurbans que caldria millorar per a apropar la natura a la població urbana? Gaudirem d'espais on fer esport i passejar?

AU-IV.2 Com es pot millorar la relació dels nuclis amb el seu entorn? Per exemple els espais periurbans, les platges, les urbanitzacions, els nuclis aïllats...

AU-IV.3 Altres qüestions que considereu rellevants en relació a la infraestructura verda i que podria incorporar el PTP.

EO-PR.4 Aportacions complementàries fetes durant el plenari.

AU-IV.1 Elements de la xarxa d'espais públics i periurbans a millorar

Aportacions

AU-IV.1.1 Inventariar, protegir i mantenir els camins ramaders, per la seva funció de connectors ecològics i humans.

Els camins ramaders són públics i estan protegits per la llei estatal. S'han d'inventariar els camins públics per conservar-los. També haurien de ser Bé Cultural d'Interès Local. Són elements patrimonials de domini públic segons la llei estatal 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries. La Generalitat no fa els deures i no compleix l'obligació d'inventariar-los. Els camins tenen funció ancestral de connectors ecològics i humans.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Mobilitat periurbana

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera, tot i que de manera parcial perquè l'avanç del PTP del Penedès ja té en compte els camins ramaders principals dins la xarxa d'itineraris paisatgístics no motoritzats.

Cal tenir present que l'avanç del PTP en els diferents estadis del procés de redacció (anàlisi, diagnòsi, proposta d'estratègies) té en compte el Catàleg del paisatge del Penedès, per tant, recull els camins ramaders que tenen valor paisatgístic i els hi assigna l'estratègia de reconèixer en la futura normativa la funció de miradors dinàmics però, també, l'estratègia de vertebrar la mobilitat tova periurbana i incorporar-los en la xarxa viària territorial. Ara bé, pel fet que la planificació territorial treballa amb una determinada escala de detall i només incorpora una part del conjunt de camins ramaders. L'inventari i la protecció final de la totalitat li correspon als plans d'ordenació urbanística.

AU-IV.1.2 Problemàtica de considerar l'espai agrícola i natural privat com a sistema de verd urbà públic.

Apropar la gent a la natura no pot esdevenir una invitació a ocupar les propietats privades. Tenint en compte que bona part de l'entorn immediat dels nuclis es compon majoritàriament de propietats privades, abans d'impulsar iniciatives que afectin aquestes propietats, convindria consensuar amb els propietaris les iniciatives a fi de procurar que tothom hi surti guanyant.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espai periurbana

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè, per una qüestió d'escala, el PTP no és l'instrument més adequat per a tractar aquesta problemàtica.

En aquest sentit, aquesta problemàtica és o hauria de ser objecte de la competència urbanística municipal. Els ens locals, pel fet que poden dictar ordenances i aprovar plans urbanístics amb una escala de major detall, poden regular usos i iniciar processos de sensibilització (mediació, concertació, participació, educació) per a resoldre les males pràctiques, els recels, les desconfiances i les tensions fruit de l'augment de la freqüentació de persones en espais agrícoles i forestals. Ara bé, de manera indirecta l'estratègia de reformar teixits del document d'avanç del PTP ja motiva a incorporar a la futura normativa articles que impulsin actuacions de reciclatge, transformació i renovació dels diferents teixits urbans encaminades a millorar els respectius sistemes de verd urbà públics amb la finalitat de no externalitzar el problema de la manca d'aquests espais a les persones i entitats relacionades amb el sector primari.

AU-IV.1.3 Promoure les caminades pedagògiques pels espais agrícoles, sense afectar l'activitat principal agrària.

Promocionar i fomentar les caminades pels espais agrícoles ensenyant el què és l'àmbit agrari, i què hi podem trobar (els ceps, les vinyes, les oliveres, ametllers, etc). I també explicar correctament la importància del bosc, la seva vegetació i els animals i insectes que hi viuen. Els camins que es puguin promoure cal que no tinguin massa intervenció, no els podem convertir en espais pels "urbanites", papereres, zona picnics... o que hi hagi tant immobiliari que després la maquinària agrícola no puguin passar. Caldrà identificar les àrees a protegir.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espai periurbana

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè, l'avanç del PTP no és l'instrument més adequat per a promoure processos de sensibilització ciutadana i com a molt pot dictar directrius sobre els camins.

Sobre la sensibilització de la ciutadania, els ens locals poden dictar ordenances i aprovar plans urbanístics amb una escala de major detall, capaç de regular usos i la transformació de la xarxa de camins però, també, per a iniciar processos de sensibilització sobre el valor paisatgístic de l'espai periurbà. Tanmateix, l'avanç del PTP ja assigna a la xarxa de camins les estratègies de vertebrar, integrar i reconèixer que, entre altre qüestions, motiven a la normativa articles sobre la necessitat d'encaixar els camins als valors paisatgístics de cada lloc. No cal dir que aquests valors reconeixen els usos i necessitats de l'activitat agrària.

AU-IV.1.4 Vies blaves sostenibles.

Vies blaves sostenibles. Protecció, neteja i millora de rius, torrents i zones humides. Són el nostre patrimoni de vida.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espais protegits

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè l'avanç del PTP del Penedès ja identifica una xarxa de connectors fluvials amb valor territorial.

Cal tenir present que l'avanç del PTP en els diferents estadis del procés de redacció (anàlisi, diagnòsi, proposta d'estratègies) té en compte, per una banda, el document de referència de l'Avaluació ambiental del document d'avanç del PTP i, per l'altra, el Catàleg del paisatge del Penedès per tant recull els connectors fluvials amb valor natural, estètic i social. A cadascun els hi assigna l'estratègia de potenciar en la futura normativa la funció connectora. Per consegüent, estableix directrius a favor d'un tractament que tinguin en compte, sobretot, el valor natural dels cursos i làmines d'aigua sense oblidar l'ús social dels camins associats. Ara bé, pel fet que la planificació territorial treballa amb

una determinada escala de detall i només incorpora una part del conjunt de la xarxa hidrogràfica. L'inventari i la protecció final de la totalitat, amb actuacions concretes de neteja i millora de la llera, li correspon als plans d'ordenació urbanística.

AU-IV.1.5 Desclassificar espais de sòl urbanitzable.

Si, segons l'avanç del PTP es disposa de sòl urbanitzable fins el 2038 i tenint en compte que les expectatives demogràfiques encara són a l'alça haurem d'encarar de forma valenta el decreixement.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Contenir el consum de sòl

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja entén el sòl com un recurs finit i per tant es proposen estratègies per a moderar el consum de sòl.

El Pla vol superar el model de les darreres dècades i prioritzar la intervenció sobre la ciutat construïda posant èmfasi en el reciclatge urbà, en la infraestructura verda i en la relació dels assentaments amb el seu entorn natural. Per consegüent, l'avanç del PTP proposa estratègies pels tres sistemes de planificació. A més a més, pel fet d'existir una relació mútua, que és el territori, les diferents estratègies s'entrellacen i s'interrelacionen; és a dir, que es complementen mútuament. És per això que les estratègies en conjunt se centren en procurar no consumir més sòls naturals, agrícoles i, molt especialment, sòls dels espais periurbans. Pel que fa al sistema d'espais oberts, al marge de les lògiques estratègies de preservar els sòls natural i agrícola de més valor, es proposa una estratègia per a frenar l'ocupació dels espais periurbans pel seu valor social i productiu. Així mateix, les estratègies pels assentament urbans aborden les vores dels teixits, les entrades als nuclis, les façanes urbanes, el caràcter de les formes urbanes, el reciclatge de les illes urbanes i, finalment, la reducció de l'ocupació del sòl en sectors poc o gens consolidats. A més a més, per les infraestructures de mobilitat es planteja una estratègia per a millorar l'encaix del traçat i l'atenuació de l'efecte barrera. En resum, l'avanç del PTP es planteja no consumir més sòl, optimitzar el sòl ja classificat i revertir els sòls poc o gens consolidats. Així mateix identifica 37 àrees urbanes de diferents tipus on es proposa una altra manera de créixer que poc té a veure amb el model de les darreres dècades. Veure [Capítol 5.2, pàgina 95](#).

AU-IV.2 Millorar la relació dels nuclis amb el seu entorn

Aportacions

AU-IV.2.1 Educació medio-ambiental

Podem millorar la relació dels nuclis amb el seu entorn, difonent els valors de la importància que té la cura de l'entorn per preservar el clima i la nostra salut.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Mitigació del canvi climàtic

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè, per una qüestió d'escala de detall, l'avanç del PTP no és l'instrument més adequat per a promoure processos de sensibilització ciutadana.

Sobre la sensibilització de la ciutadania, són els ens locals els que poden dictar ordenances i aprovar plans urbanístics amb una escala de detall adient capaç de regular els usos i la transformació dels espais periurbans.

Ara bé, l'avanç del PTP planifica un escenari per a poder gestionar els espais oberts i els espais públics urbans de manera contínua a nivell municipal i supramunicipal. Per consegüent, l'avanç del PTP identifica a escala territorial tots aquells elements amb valor natural i social capaços de cons-

tituir el fonament d'una infraestructura verda. La missió d'aquesta infraestructura és la millora del microclima urbà, l'atenuació de les inundacions, la reducció dels índex de contaminació, la potenciació de la identitat local, la cohesió dels teixits urbans i la naturalització dels espais públics. No cal dir que totes aquestes qüestions repercuteixen en la salut, la reducció de la despesa energètica i en l'augment del valor de la producció agrària.

AU-IV.2.2 Treball en xarxa amb els ajuntaments, per crear cinturons o anelles verdes.

Es proposa que s'impulsi la creació de cinturons o anelles verdes al voltant de les poblacions principals, amb tentacles verds que penetrin a les zones urbanes i que connectin totes les poblacions veïnes amb mobilitat tova.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espai periurbà

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja identifica 20 morfologies urbanes on caldria preservar el sòl agrícola i natural de noves extensions urbanes i de la implantació d'activitats impròpies dels espais oberts.

L'avanç del PTP identifica 20 morfologies urbanes enteses com a àrees conformades per diferents teixits urbans que per continuïtat i proximitat constitueixen o són susceptibles de constituir un subsistema urbà pel fet d'existir un node urbà principal o bé un eix viari de referència. Aquestes àrees els sòls agrícoles i naturals periurbans, avui, tenen una important funció perquè conformen un espai d'oportunitat per a desenvolupar polítiques sectorials encaminades a millorar la qualitat de vida de la ciutadania que resideix als nodes principals però, també, de la que resideix als altres nodes ubicats de manera voraurbana dins un radi d'uns 3 km. Així doncs, l'avanç del PTP proposa per aquestes àrees l'estratègia de formular un Pla especial urbanístic per tal de concretar amb més detall l'extensió de l'àrea però, també, qüestions relacionades amb la preservació dels espais oberts amb la funció d'anella verda, el tractaments de les vores i els límits dels teixits urbans, així com les connexions viàries entre cadascun dels teixits urbans existents. Veure [Capítol 3.8, pàgina 79](#).

AU-IV.3 Altres qüestions

AU-IV.3.1 Recuperar camins, corriols i altres elements del patrimoni rural.

Recuperar els camins i corriols, alguns molt antics de l'època medieval, que estan en molt mal estat de conservació. Recuperar les construccions que feien servir els pastors i els murs secs que marquen els límits de les finques.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Mobilitat periurbana

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè l'avanç del PTP del Penedès ja reconeix la xarxa de camins com una via més per a facilitar la mobilitat tova i com itineraris paisatgístics.

Veure resposta [AU-IV.1.1](#)

AU-IV.3.2 Preveure el desenvolupament dels nuclis petits, per evitar fenòmens de despoblació i/o pobles dormitori.

Cal preveure seriosament el desenvolupament dels petits nuclis de població a fi d'evitar fenòmens de despoblació i/o pobles dormitori que es donen amb més intensitat en d'altres contrades.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Contenir el consum de sòl

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera, l'avanç del PTP ja reconeix els petits nuclis com un teixit urbà amb valor estètic, històric i social, però que mereix conservar la forma urbana.

L'avanç del PTP identifica 180 petits nuclis i els defineix com a teixit residencial de molt poca extensió, agrupat o disseminat i que configura una forma urbana simple per la molt baixa densitat i barreja d'usos. Aquests teixits es localitzen en sòl classificat però, també, en sòls dels espais oberts. Dins d'aquest gran grup distingeix els carrers de cases, els nuclis agrupats i els nuclis disseminats. A més a més, l'avanç del PTP considera que aquests teixits configuren una part destacada del caràcter del paisatge agrícola de la vegueria. Per consegüent, proposa per aquestes formes urbanes una estratègia de completar els teixits optant per una gestió continguda del sòl amb la finalitat de mantenir el caràcter rural i no desfigurar l'estructura primigènica. D'igual manera que en els altres teixits urbans l'avanç del PTP es planteja no consumir més sòl, optimitzar el sòl ja classificat i revertir els sòls poc o gens consolidats, en aquest cas també proposa una altra manera de créixer que poc té a veure amb el model de les darreres dècades. Veure [Capítol 5.2, pàgina 95](#).

AU-IV.3.3 Tenir en compte les conseqüències de les riuades sobre els camins i camps i també d'alguns canvis a les pràctiques agrícoles.

S'explica que la implantació de la vinya emparrada ha provocat que s'hagin tret marges i s'hagin tapat les rases que servien pel desguàs de l'aigua de la pluja. Ara, quan plou, l'aigua passa per on vol, destrossant camins i camps. Això es veu agreujat pels efectes del canvi climàtic (tempestes més fortes i més quantitat d'aigua per metre quadrat). S'haurien de preveure sistemes d'evacuació d'aquests volums d'aigua per a que no malmetin les infraestructures.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Mitigació del canvi climàtic

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè, per una qüestió d'escala de detall, l'avanç del PTP no és l'instrument més adequat per a regular aquestes actuacions i com a molt pot dictar directrius sobre els moviments de terra i les xarxes de drenatge.

Sobre la implementació de les bones pràctiques en el paisatge vitivinícola, són els ens locals els que poden dictar ordenances i aprovar plans urbanístics amb una escala de detall capaç de regular els usos i la transformació del relleu però, també, per a iniciar processos de sensibilització sobre el valor paisatgístic de la modelació agrària. Tanmateix, l'avanç del PTP establirà directrius sobre aquestes qüestions.

AU-IV.3.4 Identificació i proposta de restitució al medi natural d'algunes urbanitzacions.

Es suggereix identificar i proposar la reversió urbanística i la restitució al medi natural originari, d'aquelles urbanitzacions que es trobin fora d'ordenació, fallides, inconcluses, amb molt pocs edificis i molt aïllades entre si, sense cap possibilitat efectiva de dotar-les de tots els serveis municipals obligatoris, i situades a prop dels actuals quatre Parcs del Penedès. Són poques. Caldria fer el mateix amb aquelles es trobin en zones de Protecció Especial del PTP, protegides alhora per PEIN's i XN2000, ja que aquests espais tenen clara vocació d'esdevenir en un futur més o menys immediat, nous Parcs Naturals del Penedès i de Catalunya.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Contenir el consum de sòl. Desclassificar

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja entén el sòl com un recurs finit i per tant es proposen estratègies per a moderar el consum de sòl.

El Pla vol superar el model de les darreres dècades i prioritzar la intervenció sobre les diferents formes urbanes posant èmfasi en el reciclatge urbà, en la infraestructura verda i en la relació dels assentaments amb el seu entorn natural. Per consegüent, en el cas concret de les urbanitzacions l'avanç del PTP ja proposa una estratègia de reduir l'ocupació del sòl en àrees poc o gens consolidades, amb valor reconegut, o deslligades dels nuclis amb la finalitat de restituir el sòl al sistema d'espais oberts. En resum, pel fet que l'avanç del PTP identifica tots els sectors de les urbanitzacions on caldria optimitzar el sòl ja classificat o bé revertir els sols poc o gens consolidats. Veure [Capítol 5.2, pàgina 95](#).

AU-IV.4 Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat. Algunes podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les plantejades pels grups:

AU-IV.4.1 Realitzar un inventari de camins ramaders

Respecte a la proposta sobre els camins ramaders, es demanen solucions ja que molts municipis no disposen d'un inventari de camins amb les corresponents tipologies. S'explica com exemple que a Vilanova i la Geltrú es va fer al 2006 un inventari de camins. La Generalitat tenia la obligació de fer-lo, però no ho va finalitzar i ara ens trobem que no sabem les tipologies dels camins (quins són ramaders i haurien d'estar protegits com element patrimonial, quins són públics o privats).

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Mobilitat periurbana

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera tot i que de manera parcial perquè l'avanç del PTP del Penedès ja reconeix la xarxa de camins com una via més per a facilitar la mobilitat tova i com itineraris paisatgístics.

Veure resposta [AU-IV.1.1](#)

AU-IV.4.2 Recuperar una xarxa de vies verdes i blaves.

Es confirma que el sistema de camins i rieres ha estat molt abandonat, i també tot el patrimoni rural associat (com ara els marges de pedra seca). Essent com és una xarxa molt rica, s'hauria de recuperar i conformar una **xarxa de vies verdes, transitables a peu o en bicicleta, a les que podríem afegir les vies blaves**. En relació a això, s'alerta sobre el fet que aquests camins i especialment les rieres, són connectors biològics, i per tant no es poden considerar com espai urbà. Han de tenir un tractament especial. Les vies blaves, també s'han de netejar, però amb cura i respecte, per la potencial massificació d'aquests espais que poden ser molt vulnerables (des d' orquídies molt petites, tortugues,...).

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Mobilitat periurbana. Xarxa hidrogràfica.

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja proposa un escenari per a poder gestionar els espais oberts i els espais públics urbans de manera contínua a nivell municipal i supramunicipal. Per consegüent, l'avanç del PTP identifica a escala territorial tots aquells elements amb valor natural i social capaços de constituir el fonament d'una infraestructura verda.

AU-IV.4.3 Recuperar els espais periurbans per donar una bona imatge d'aquests entorns.

Cal **recuperar els espais periurbans per donar una nova i bona imatge d'aquests entorns**. Aquest espais que envolten les poblacions es troben en un estat lamentable. S'hi ha implantat activitats de tots tipus (tallers reconvertits a partir d'activitat agrària, dormitoris de caravanes, garatges,...) i els POUMs no els han El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Això fa que les entrades i circumval·lacions de les poblacions estiguin molt degradades.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espai periurbà

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera. Veure resposta [AU-IV.2.2.](#)

AU-IV.4.4 Camins i els espais periurbans durables i inclusius

Els espais urbans, els camins i els espais periurbans, **han de ser espais durables i inclusius** (que puguin ser utilitzats per tota la població), incorporant a les intervencions criteris d'accessibilitat i sostenibilitat.

Valoració: El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera

Tema: Espai periurbà

El document d'Avanç de propostes PTP Penedès ja ho considera perquè l'avanç del PTP ja proposa un escenari per a poder gestionar les relacions de continuïtat entre els espais oberts i els espais públics urbans a nivell municipal i supramunicipal.

Per consegüent, l'avanç del PTP identifica a escala territorial tots aquells elements amb valor natural i social, on s'inclou la xarxa de camins lligada amb la xarxa de carrers, capaços de constituir el fonament d'una infraestructura verda.